

Skellefteå

Bakgrund

I Skellefteå kommun startade ht -01 ett kompetensutvecklingsprojekt i samarbete med NCM, Nämnarenprojektet. Ett nätverk bildades av representanter från kommunens skolor och Tidskriften Nämnaren blev vår utgångspunkt och inspirationskälla. Denna modell valdes för att på ett enkelt, billigt och långsiktigt sätt arbeta med matematikutveckling. Skellefteå kommun var även med i Skolverkets Dialogprojekt -03. Flera utvecklingsprojekt har med åren vuxit fram t ex kompetensutveckling för förskolepersonal, Lesson Study, särskolans personal, specialpedagoger, kurser för lärare F-9, seminarier, föreläsningar, samt nätverk för förskolan.

Syfte och mål

- att pedagoger ökar sitt intresse för och kunskaper om och i matematik
- att elever ges ökad möjlighet till måluppfyllelse och lust att lära.

Organisation – stöd och ledning

Under hela tiden har en matematikstyrgrupp med representation från rektorer, lärare F-Gy och utvecklingsledare.

Arbetet med Nämnarenprojektet har utgått ifrån ett nätverk av lärare från kommunens alla skolor, fyra områdesansvariga samt projektansvarig. NCM har här varit ett stort stöd. För förskolan har ett befintligt språkpilotnätverk använts med ett utökat uppdrag språk – matematik. Övrig kompetensutveckling har matematikutvecklaren varit ansvarig för.

Matematikutvecklare har funnits i olika omfattning sedan -01. Ekonomin har klarats genom anslag från nämnden, projektmedel, pengar från externa uppdrag. Alla gjorda arbeten har tagit utgångspunkt från kursplanen i matematik.

Målgrupp

Alla pedagoger i förskola, pedagoger F- 9 samt Barn- och Fritidsprogrammet, gy.

Genomförande

Skolverkets Utvecklingsdialog i matematik -03

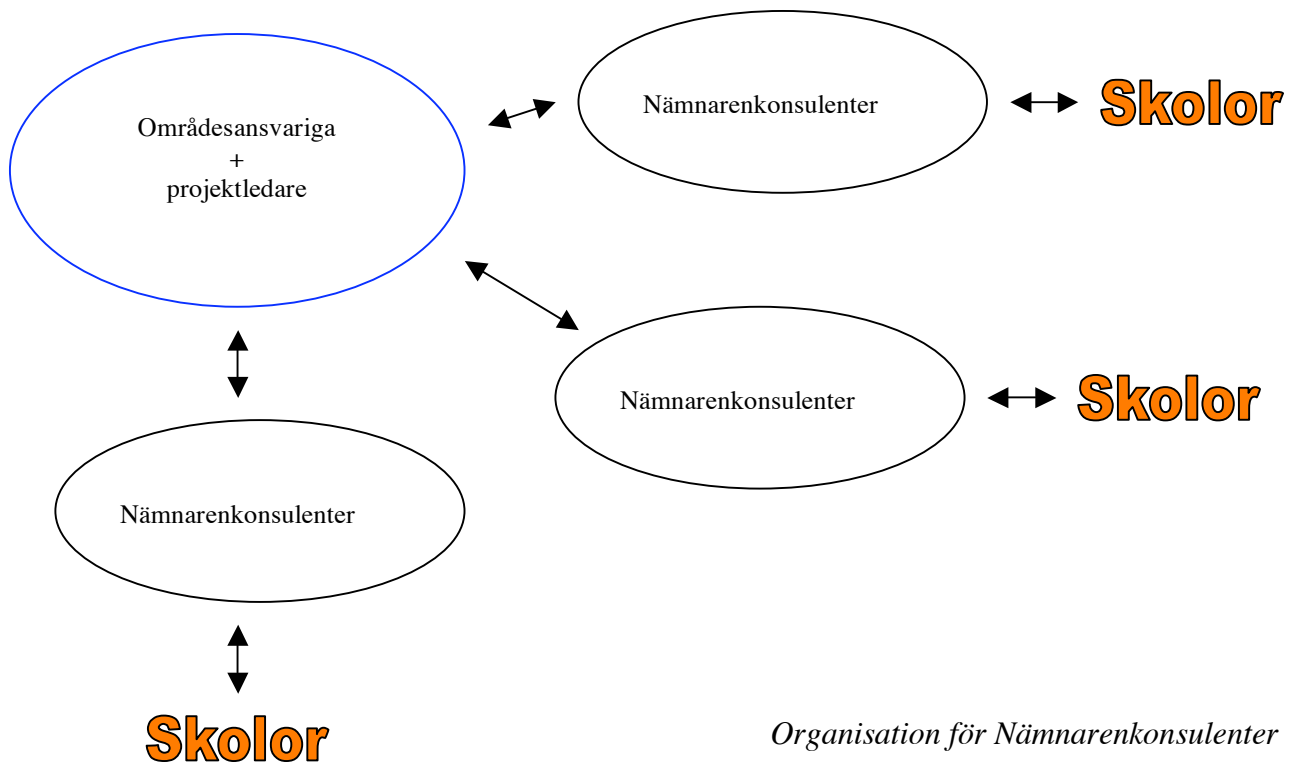
Matematikdialogen genomfördes -03 på Sörböle samverkansområde F-9 och i Jörns rektorsområde F-9. Inom Matematikdialogen fanns möjlighet att söka Aktionsforskning. Uppdraget gick till Staffan Åkerlund.

Lesson Study

Som fortsättning på Dialogprojektet inleddes på Sörböleskolan ett aktionsforskningsprojekt, Lesson Study, med inspiration från Japan. Projektet fortsätter och har även spridits till andra ämnesgrupper. Se tidigare dokumentation av Staffan Åkerlund.

Nämnarenprojektet

Varje skola i kommunen fick prenumeration av Nämnaren som skulle vara utgångspunkten för utvecklingsarbetet. Genom att bygga ett nätverk av skolrepresentanter, sk Nämnnarenkonsulenter, bearbetades och fördjupades två gånger/termin (varje nytt nr av Nämnaren) utvalda artiklar som sedan bearbetas ute i skolorna. När artiklarna lästs och bearbetats tas detta upp vid nästa Nämnnarenkonsulentträff och sedan sker en återkoppling till NCM. N-konsulenterna har fått en fördjupning i Analysschema samt en kursdag i Lärande samtal. Detta projekt har väckt medvetenhet och utifrån detta har ett behov uppstått att starta olika kurser. (Se figur nästa sida)



Förskolan

Ett startskott på förskolesatsningen bestod av en föreläsning av Elisabet Doverborg vt -04. Därefter erbjöds kursverksamhet som har bestått av 6 halvdagar under sju-åtta månader. Mellan träffarna har personalen läst, utfört observationer, genomfört arbeten i barngruppen, dokumentationer, skrivit logg, reflekterat och utbytt erfarenheter. Litteratur som har använts: Små barns matematik, Matematik i förskolan, Matematik i förskolebarnens värld och Analysschema.

Kompetensutveckling för pedagoger F-6

Kurser har lagts upp utifrån analys av skolans behov. Vi har hela tiden gjort kopplingar till kursplanen, nationella diagnoser och prov samt rapporten Lusten att lära. Träffar 6 halvdagar samt däremellan litteraturläsning, analys av den egna verksamheten, praktiskt arbete i klassen, loggskrivande, reflektioner och gruppdiskussioner.

Dessa kurser har utformats utifrån en behovsanalys. Vi har sedan arbetat i en process med fördjupning i matematikdidaktik och praktiskt arbete i klassen. Litteratur: NCM:s temaböcker, Bra matematik för alla, Analysschema, diagnoser och nationella prov samt en hel del annan inspirationslitteratur. Lärarna har läst, skrivit, reflekterat, undervisningsförsök, dokumenterat och diskuterat.

Särskolan

Denna kurs liknar till viss del förskolans med tillägg av Matematik från början och Kursplan för särskolan.

Litteratur och laborationsmaterial

Litteratur har köpts in och finns på Stadsbiblioteket. I Språkoteket finns både litteratur och laborativt material som inspiration.

Barn och fritids-programmet, gy

Samtalsserie i ett arbetslag kring grundläggande matematik, litteraturstudier, uppläggnings av elevuppgifter i matematik för praktik i förskola/fritids för att få en viss infärgning i programmet.

Just nu planerar vi

- för fortsatt utveckling av Lesson Study eftersom kommunen fått pengar från MSU.
- att fullfölja förskolesatsningen samt regelbundet uppföljningsarbete
- uppföljning av sarskolans kurser
- att stödja en skola i uppbyggandet av Matematikverkstad
- implementering av nytt Taluppfattningstest, Alistair McIntoch, som en kompetensutveckling
- arbete med lärare som undervisar i skolår 1–2
- för lärare som läst 10p Verksamhetsutveckling – matematikdidaktik, RUC, och deras roll inom kommunen
- för spridning av goda exempel via lärstämmer och pedagogiska caféer
- seminarier. Utgångspunkt från inspelad föreläsningsserie med forskare från Umeå universitet.

Goda råd

Se till att ha en styrgrupp med bred förankring. Presentera utvecklingsidéer för politiker. Sök utvecklingspengar externt. Var noga med rektorers delaktighet, detta är avgörande om det ska lyckas. Se till att rektor och personal har klart med villkoren före kursstart.

Om vi hade börjat nu

Det skulle ha underlättat om förvaltningsledningen beslutat om de långsiktiga utvecklingsmålen! Ännu mer handledning från NCM.

Ulla Johansson, matematikutvecklare, Skellefteå kommun
Ulla.johansson@skelleftea.se